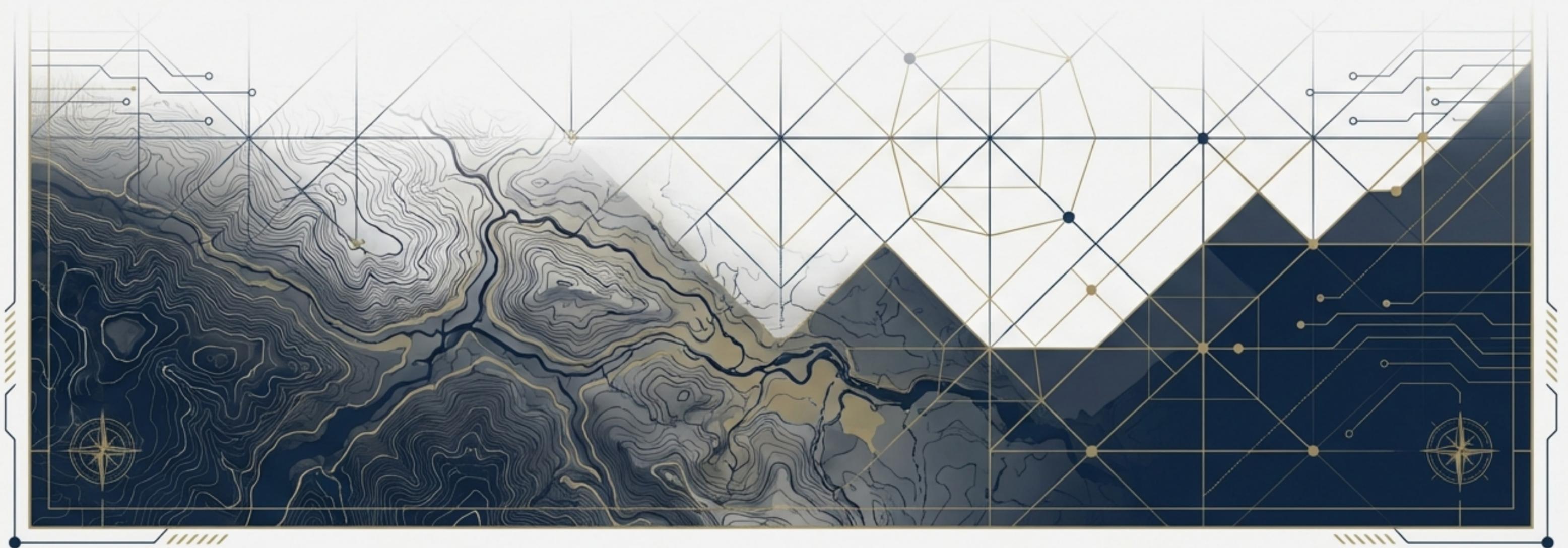

СТРАТЕГІЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ

Від теорії до практики забезпечення національної стійкості

Дисципліна: «Основи управління та стратегічного планування у безпековій сфері»
Для студентів 3-го курсу спеціальності «Національна безпека»

СУТНІСТЬ І ЕВОЛЮЦІЯ

Що таке Стратегія?

Довгостроковий курс дій для досягнення цілей з урахуванням ресурсів, обмежень і ризиків. У безпеці це напрями забезпечення національних інтересів та стійкості.

Що таке Стратегічне Мислення?

Здатність бачити систему в цілісності, прогнозувати події та враховувати довгострокові наслідки.

Ключові характеристики:

- Орієнтація на перспективу
- Робота з факторами невизначеності
- Системність аналізу
- Адаптивність

Еволюція: Військова справа (Sun Tzu) → Бізнес (Drucker) → Національна безпека

РІВНІ УПРАВЛІННЯ У БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ

СТРАТЕГІЧНИЙ

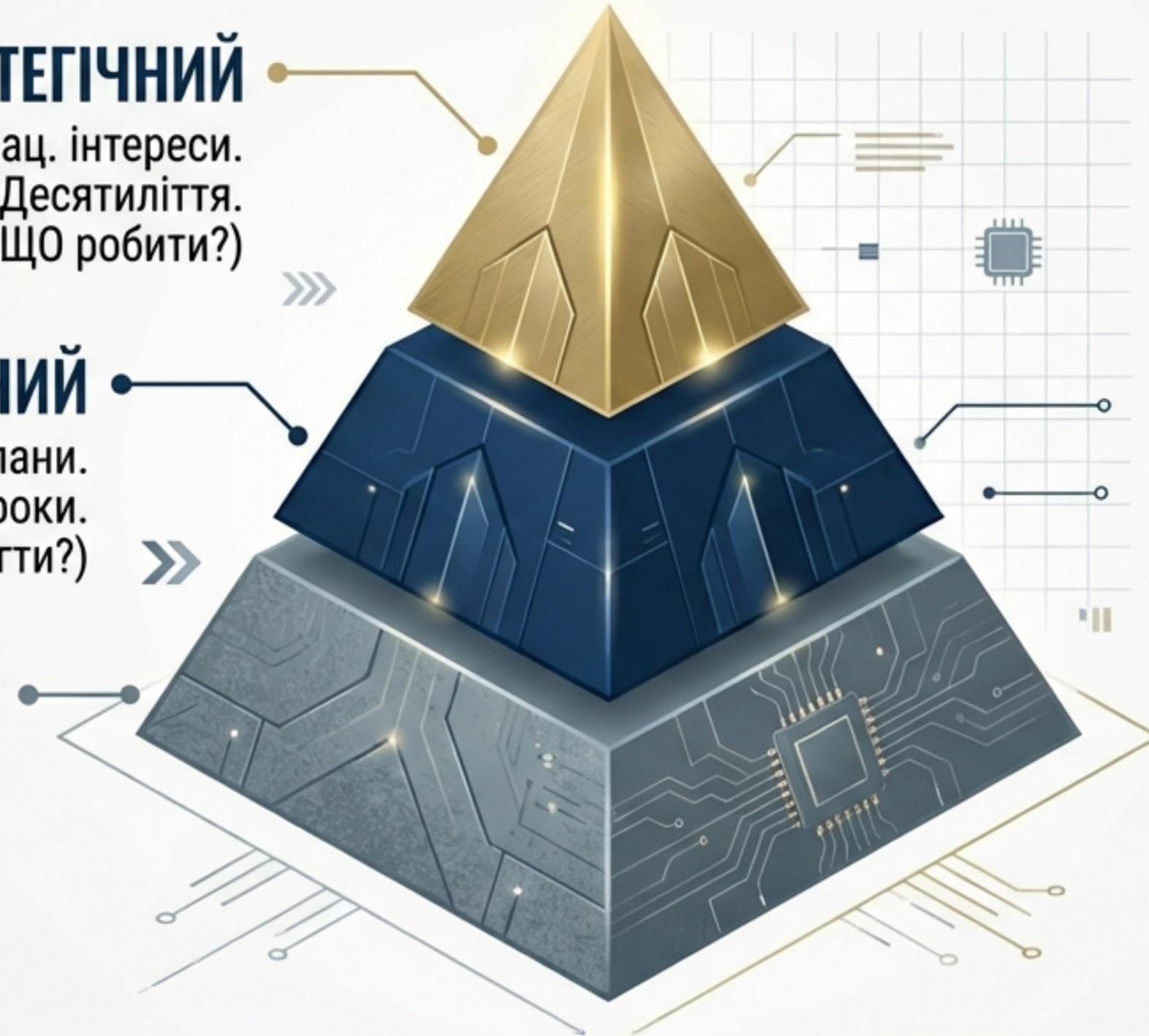
Цілі, політика, нац. інтереси.
Горизонт: Роки/Десятиліття.
(ЩО робити?)

ТАКТИЧНИЙ

Програми та плани.
Горизонт: 1–3 роки.
(ЯК досягти?)

ОПЕРАТИВНИЙ

Виконання завдань, ресурси.
Горизонт: Щоденний.
(ХТО і КОЛИ?)

Ієрархія забезпечує вертикальну інтеграцію: стратегічний рівень задає вектор, який трансформується у щоденні дії на оперативному рівні.

Еволюція: Військова справа (Sun Tzu) → Бізнес (Drucker) → Національна безпека

ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЇ: ШКОЛИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Класична
Раціональна

Структура слідує за стратегією. Чітке планування.

Chandler / Ansoff

Конкурентна
Позиційна

Аналіз сил та вибір вигідної позиції.

Michael Porter

Поведінкова
Еволюційна

Стратегія як навчання та адаптація.

Henry Mintzberg

Ресурсна
Внутрішня

Фокус на унікальних компетенціях та кадрах.

Мережева
Інституційна

Взаємодія, партнерство, координація. Критично для безпеки.

- Військове коріння (Sun Tzu, Clausewitz) залишається фундаментом для управління гібридними загрозами.

УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сучасне середовище: динамічність, гібридні загрози, дефіцит інформації.

АДАПТИВНИЙ

Гнучке реагування на зміни.
Кризовий менеджмент.
Коригування під нові виклики.

ПРОАКТИВНИЙ

Випереджувальні дії.
Попередження загроз.
Активне формування середовища.

СЦЕНАРНИЙ

Робота з варіантами майбутнього.
Готовність до альтернативних сценаріїв.

СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР

1. Стратегічне бачення (Vision)

Якою має бути система безпеки в майбутньому?
Національні інтереси, стійкість, обороноздатність.

2. Місія (Mission)

Для чого існує ця структура? Захист суверенітету,
громадська безпека, протидія загрозам.

3. Цінності (Values)

Законність, патріотизм, прозорість, професіоналізм.
Цінності повинні відповідати державним інтересам.

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА

ЗАГРОЗА (Threat):

Реальна небезпека, шкода інтересам.

ВИКЛИК (Challenge):

Обставини, що потребують реагування.

МОЖЛИВІСТЬ (Opportunity):

Сприятливі умови для посилення.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІТИКА

SWOT-аналіз

Strengths / Weaknesses
(Internal) + Opportunities /
Threats (External).

PESTLE-аналіз

Political, Economic,
Social, Technological,
Legal, Environmental.

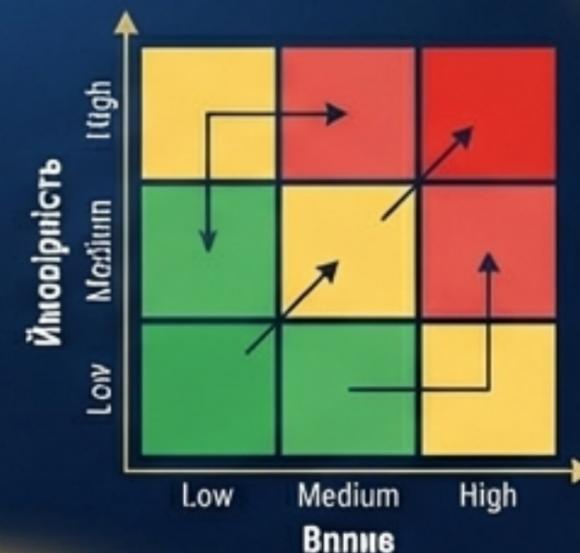
Сценарний аналіз

Розробка альтернатив
розвитку ситуації
(Best case / Worst case).

Аналіз ризиків

Матриця:
Ймовірність (Probability)
vs. Вплив (Impact).

ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ

1. Ідентифікація проблеми
2. Розроблення альтернатив
3. Оцінка ризиків та ресурсів
4. Вибір оптимального рішення

ЦИКЛ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

5. КОРИГУВАННЯ
(Зворотний зв'язок)

4. КОНТРОЛЬ
(Моніторинг)

1. ФОРМУЛЮВАННЯ
(Аналіз, цілі)

2. ПЛАНУВАННЯ
(Програми, строки)

3. РЕАЛІЗАЦІЯ
(Мобілізація, дія)

ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР: ЛІДЕРСТВО І КУЛЬТУРА

ЛІДЕР

Візіонер.
Мотиватор.
Фасилітатор змін.

КУЛЬТУРА

Спільні цінності.
Єдність оцінки
загроз.

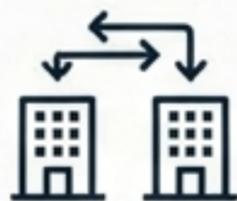
КОМАНДА

Крос-функціональна
координація.
Обмін знаннями.

КОМУНІКАЦІЯ ТА КООРДИНАЦІЯ

УЗГОДЖЕНІСТЬ

**МІЖВІДОМЧА
ВЗАЄМОДІЯ**

**ІНФОРМАЦІЙНА
ПІДТРИМКА**

Уникнення
дублювання
функцій.
Чіткі канали.

Координація
силових та
цивільних
структур. Єдина
стратегія.

Data-driven
decisions.
Прозорість
та довіра.

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

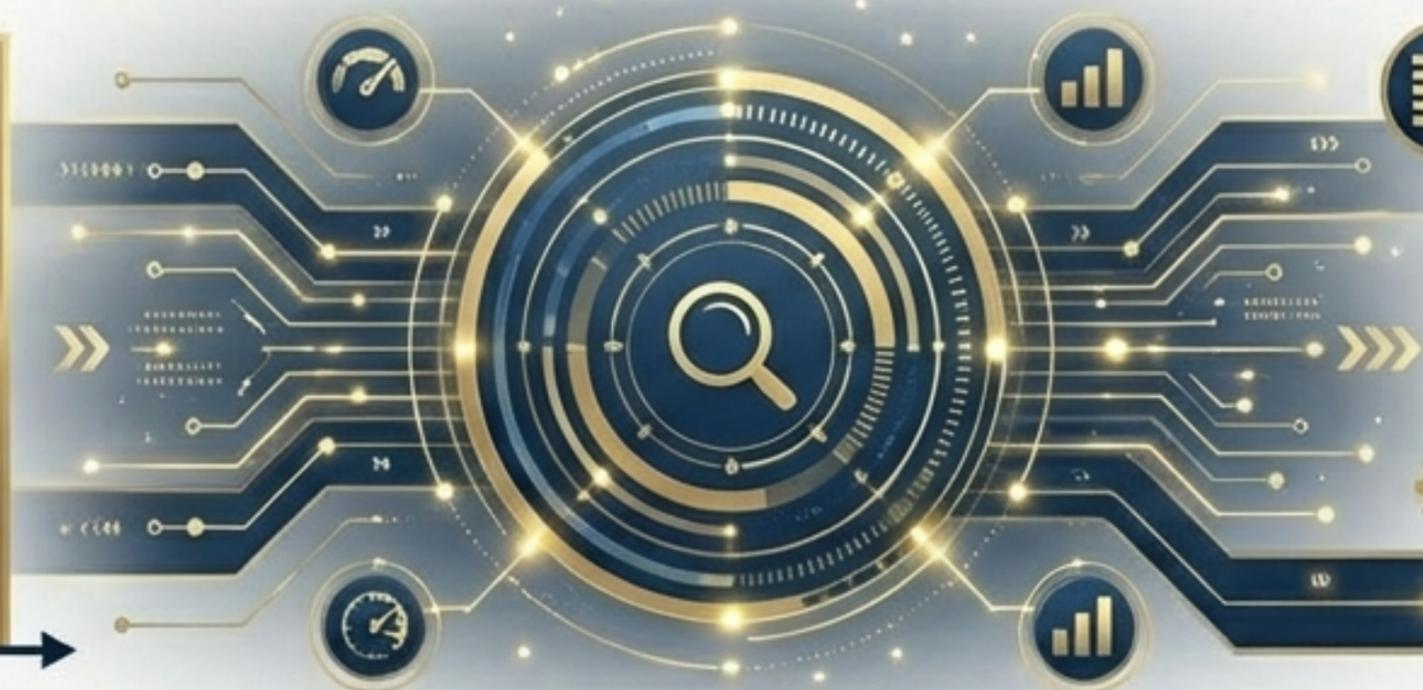
ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

KPIs (Показники)

Якісні та кількісні.
Виконання строків,
ефективність ресурсів,
підвищення стійкості.

Моніторинг

Постійний збір даних
про виконання
завдань.

Feedback Loop (Коригування)

Внесення змін у стратегію
на основі результатів.
Запорука життєздатності
системи.

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ КУРСУ

1. Стратегія — це довгостроковий курс дій в умовах невизначеності.

2. Аналіз (SWOT/PESTLE) завжди передує прийняттю рішення.

3. Успіх вимагає балансу: Безпека — Ресурси — Розвиток.

4. Управління — це безперервний цикл: План → Дія → Контроль → Коригування.

5. Люди вирішують усе: Лідерство та комунікація — основа реалізації.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

Питання та відповіді

Кафедра управління та стратегічного планування

2024